

97/30

**Kontrolní závěr z kontroly hospodaření s majetkem státu a privatizace
Dostihového závodiště Praha, s. p.**

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1997 pod číslem 97/30.

Kontrolu řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jiří Kalivoda.

Cílem kontroly bylo prověřit nakládání s movitým a nemovitým majetkem státu, ke kterému měl právo hospodaření Dostihové závodiště Praha, s. p., a proces jeho privatizace.

Kontrolu provedla skupina kontrolujících z oblastního odboru NKÚ Tábor, odboru hospodářské politiky a zahraničních věcí NKÚ a odboru zemědělství, lesního a vodního hospodářství NKÚ v době od října 1997 do května 1998.

Kontrolovanými osobami byly:

Ministerstvo financí (dále jen „MF“), které ode dne 1. 7. 1996 převzalo působnost Ministerstva pro správu národního majetku a jeho privatizaci (dále jen „MSNMP“), Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“), Pozemkový fond České republiky (dále jen „PF“), Katastrální úřad Praha-město (dále jen „KÚ“), Státní statek Jeneč, s. p., který je od 16. 12. 1997 nástupnickou organizací Státního plemenářského podniku, s. p. (dále jen „SPP“), Dostihové závodiště Praha, s. p. (dále jen „DZ, s. p.“).

Námítky proti kontrolním protokolům, které podaly MZe a PF, byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutími o námítkách.

Odvolání proti rozhodnutí o námítkách, které podalo MZe, bylo vypořádáno usnesením senátu NKÚ.

S e n á t N K Ú (ve složení: Ing. Jiří Kalivoda - předseda, JUDr. František Bárta, Mgr. Marie Hošková, Ing. Jana Krejčová, MVDr. Rudolf Němeček - členové) na svém zasedání dne 13. srpna 1998

s c h v á l i l usnesením č. 97/30/369
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

1. Úvod

Zakládací listinou Ministerstva zemědělství a výživy České socialistické republiky ze dne 15. 12. 1988 č. j. 2135/88-323 byl založen státní podnik Státní plemenářský podnik, koncern. Jednou ze součástí koncernu byla koncernová účelová organizace (později odštěpný závod) Státní závodiště Praha (dále jen „SZ“).

Na základě příkazu ředitele SPP č. 30 ze dne 25. 6. 1992 bylo SZ ke dni 1. 7. 1992 vyčleněno Delimitačním pro-

tokolem č. j. 954/92 do samostatného státního podniku, který byl založen MZe zakládací listinou č. j. 2673.9/92-100 s účinností ke dni 1. 7. 1992 pod názvem Dostihové závodiště Praha, státní podnik. Dne 3. 7. 1992 byl podnik zapsán do obchodního rejstříku a jeho kmenové jmění podle zakládací listiny činilo 221 073 031 Kč. V obchodním rejstříku však výše kmenového jmění nebyla uvedena ani do doby ukončení kontroly NKÚ.

DZ, s. p., byl částečně privatizován pod původním názvem Státní závodiště Praha rozhodnutím MSNMP o privatizaci č. j. 69/93 - 360 ze dne 17. 12. 1993 formou vkladu majetku státu do akciové společnosti. Část majetku státního podniku v celkové výši 64 274 000 Kč byla převedena na Fond národního majetku ČR. PF následně založil jako jediný zakladatel dne 18. 3. 1994 akciovou společnost Dostihové závodiště Praha Chuchle, a. s.

DZ, s. p., byl zachován s původním předmětem činnosti. Majetek státního podniku byl do obchodního rejstříku zapsán až dne 18. 4. 1994, a to ve výši pouze 1 766 000 Kč. Příčiny rozdílu oproti zakládací listině ve výši 155 033 031 Kč nebylo možno kontrolně specifikovat, protože u DZ, s. p., nebyly k dispozici potřebné doklady (viz níže).

2. Hospodaření Dostihového závodiště Praha, s. p., a jeho právní předchůdce

Ředitel SPP jmenoval dekretem č. j. 1668/90 ze dne 22. 10. 1990 ředitelem SZ MVDr. Vladimíra Stehlíka, který si dne 28. 3. 1991 vystavil a nechal ověřit osvědčení o svém jmenování, na základě kterého uzavřel významné obchodně právní akty. Na tomto dokladu je uveden text:

„ O s v ě d ě n í

Dekretem ředitele Státního plemenářského podniku ze dne 22. října 1990 č. j. 1668/90 jsem byl jmenován ředitelem Státního závodiště Praha, Štefánikova 65, Praha 5. bydliště: Nymburk, Koněvova 851“

Doklad obsahuje další text následujícího znění:

„Potvrzují tímto plnou právní subjektivitu výše uvedeného pracovníka, která jej opravňuje k podepisování veškerých odběratelsko dodavatelských smluv bez finančního limitu a omezení.“

Za tímto textem je uveden podpis ředitele SPP Ing. Václava Nágra. Tento následný text je do listiny zjevně dopsán až dodatečně, neboť podle ověření na Obvodním úřadě městské části Praha 5 bylo zjištěno, že pod ověřovacím číslem 1352/91 byl ověřen pouze podpis ředitele SZ MVDr. Vladimíra Stehlíka, který je uveden pod datem 28. 3. 1991 až na konci celého textu.

V čl. 5 odst. 1 „Systému řízení SPP Praha“ (dále jen „SŘ“) je mj. uvedeno, že v hospodářsko-právních vztazích je oprávněn jednat ve všech věcech ředitel státního podniku jako statutární orgán. Obsah dopsaného textu nekoresponduje ani s čl. 13 odst. 2 SŘ, kde byl k majetkovým dispozicím mimo běžné hospodaření pro ředitele účelových organizací stanoven finanční limit na 500 000 Kčs. Text je navíc v rozporu se jmenovacím dekretem, ve kterém není o zvláštním oprávnění pro ředitele SZ ani zmínka.

Vzhledem k tomu, že ředitel SZ neměl oprávnění k uzavírání obchodních operací nad limit uvedený v ustanovení čl. 13 odst. 2 SŘ, vzbuzují následně uvedené obchodně právní akty jím podepsané na základě výše uvedeného nevěrohodného dokladu pochybnost o jejich platnosti.

2.1 Kontrolované hospodářsko-právní vztahy

2.1.1 Dohoda o výměnném obchodu

Ředitel SZ dohodl podmínky se švédskou firmou Erikssunds Trotting o dovozu sázkového zařízení V 6 5, celostátního sázkového systému Hongkong, koní a automobilů. Podmínky dovozu byly sjednány pouze ústně. Přestože jednou z organizačních jednotek v rámci SPP bylo obchodní oddělení, které se mj. zabývalo i zahraničním obchodem, realizací této transakce v celkovém objemu 105 000 000 Kčs ředitel SZ pověřil obchodní společnost Animalco, a. s. (dále jen „zprostředkovatel“). S ním uzavřel dne 20. 3. 1991, tj. osm dnů před datem vystavení uvedeného „osvědčení“, dohodu o výměnném obchodu, jejíž součástí byl dovoz kompletního repasovaného sázkového systému V 6 5, padesáti klusáckých koní, sázkového systému Hongkong a dalších zařízení. Dohodu se zprostředkovatelem ředitel SZ uzavřel navíc v rozporu s čl. 11 odst. 3 SŘ, kde je mj. uvedeno:

„V oblastech společného zájmu jsou na ředitelství státního podniku centralizovány tyto činnosti: ... - zahraniční obchod včetně kooperačních vztahů (dovoz - vývoz) ...“

Dne 27. 3. 1991, tj. jeden den před datem vystavení „osvědčení“, uzavřel ředitel SZ se zprostředkovatelem další dohodu, na základě které byly dovezeny tři automobily a přívěs na přepravu koní v celkové hodnotě 2 840 000 Kčs. Tato dohoda byla uzavřena pouze ústně.

Realizace dovozu byla po uskutečnění cca 60 % dodávek na příkaz ředitele SPP do doby vyhodnocení účelnosti dalšího dovozu pozastavena a tato skutečnost oznámena zprostředkovateli dopisem ze dne 26. 2. 1992. Dne 26. 6. 1992 zprostředkovatel seznámil ředitele SPP s výsledky jednání se zahraničním partnerem a vyčíslil možné vzniklé ztráty. Též dne ředitel SPP zrušil příkaz o zastavení dovozu a uložil řediteli SZ „učinit příslušné kroky ohledně zprostředkovatele“.

Dne 13. 7. 1992 zaslal zprostředkovatel ministru zemědělství dopis, ve kterém ho o celém průběhu transakce informoval a zároveň upozorňoval na skutečnost, že dohoda s firmou Erikssunds Trotting neobsahuje ustanovení umožňující odstoupit od závazku a na reálnou možnost následné finanční ztráty pro nově vzniklý samostatný státní podnik DZ, s. p., a to ve výši nejméně 40 000 000 Kčs. Na základě této informace požádalo MZe dopisem ze dne 23. 7. 1992 zprostředkovatele, aby neprodleně zajistil dovoz zakoupeného Hongkong systému a požadoval storno další části dodávky. Zprostředkovatel dohodl na základě korespondence s MZe přímé jednání mezi MZe a zahraničním partnerem. **Jednání se zahraničním partnerem, které proběhlo 14. 5. 1993, se však MZe nezúčastnilo.**

Zprostředkovatel informoval dne 25. 5. 1993 ředitele DZ, s. p., o průběhu osobního jednání s dodavatelem ze Švédska a znovu upozornil, že vzniklé škody půjdou na vrub státního podniku. DZ, s. p., na toto upozornění nereagoval. **Těmito přístupy SPP-SZ a následně DZ, s. p., došlo ke škodě na státním majetku ve výši nejméně 40 000 000 Kč. Rovněž liknavý přístup MZe byl jednou z příčin, které ve svém důsledku vedly ke ztrátě finančních prostředků státního podniku.**

O nehospodárnosti a neúčelnosti celé transakce svědčí i skutečnost, že ani jedna z dodávek nebyla uskutečněna kompletně podle objednávky a že dodané zařízení nebylo nikdy instalováno a uvedeno do činnosti.

2.2.2 Zástavní, úvěrové a kupní smlouvy

Za účelem získání prostředků na uvedenou transakci uzavřel ředitel SZ dne 28. 3. 1991, tj. v den vystavení „osvědčení“, smlouvu č. 7/91 s Českou státní pojišťovnou (dále jen „ČSP“) na krátkodobý úvěr na přechodný nedostatek zdrojů na částku 146 000 000 Kčs, ze které bylo 106 000 000 Kčs poukázáno přímo na účet zprostředkovatele - firmy Animalco a 40 000 000 Kčs na účet SZ. Též dne uzavřel s ČSP další smlouvu č. 8/91 na krátkodobý úvěr na dofinancování nedokončených investic na částku 39 000 000 Kčs.

Obě úvěrové smlouvy uzavřel ředitel SZ na základě jím uzavřené zástavní smlouvy ze dne 26. 3. 1991 (tj. den před datem vystavení „osvědčení“) k zajištění pohledávky ČSP ve výši 185 000 000 Kčs. Předmětem zástavního práva byl objekt novostavby tribuny s pozemkem.

Ve smlouvách o úvěru se ředitel SZ zavázal, že místo splátky úvěrů včetně úroků převede na ČSP nemovitost, která byla předmětem zástavy. **Takto uzavřené úvěrové smlouvy mají charakter smlouvy kupní a ředitel SZ k jejímu uzavření nebyl oprávněn.**

Dne 30. 9. 1991 uzavřel ředitel SZ, jako prodávající, s firmou Turfservis s. r. o., jako kupujícím, kupní smlouvu na tribunu a pozemky za dohodnutou cenu 220 000 000 Kčs. Turfservis s. r. o. se zavázal, že uhradí ČSP dluh ve výši 186 000 000 Kčs a úroky z úvěrové smlouvy.

K faktickému převodu nemovitostí koupí však nedošlo a dne 11. 11. 1991 uzavřel ředitel SZ s firmou Turf-servis s. r. o. novou zástavní smlouvu na tribunu a stavby v areálu SZ k zajištění pohledávky Turfservisu s. r. o. vůči SZ v částce 200 111 111 Kč, kterou Turf-servis s. r. o. údajně uhradil ČSP. V této smlouvě byl dohodnut čtvrtletní úrok ve výši 20 % z uvedené částky. Uzavřením této zástavní smlouvy došlo k situaci, kdy měla být ze státních finančních prostředků hrazena roční úroková sazba ve výši 80 %.

K uzavření uvedených zástavních, úvěrových a kupních smluv nebyl ředitel SZ (případně ani ředitel SPP) oprávněn, a došlo tak minimálně k porušení ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, kde je mj. uvedeno:

„Podniky nemohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku, k němuž mají právo hospodaření ...“

„Výjimky z ustanovení odstavce 1 může v odůvodněných případech povolit příslušná vláda ...“

2.3 Další zjištění

- Ministr zemědělství jmenoval dne 25. 6. 1992 dekretem č. j. 259/92-121 ředitele Národního hřebčína Kladruby nad Labem, s. p., a téhož dne dekretem č. j. 259.1/92-121 tutéž osobu ředitelem SPP. V obou případech bylo jmenování provedeno, aniž proběhlo výběrové řízení, které ukládalo ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 111/1990 Sb., o státním podniku, kde je uvedeno:

„Ředitele jmenuje zakladatel na základě výběrového řízení a po vyjádření rady.“

- Hospodařením SZ se na základě oznámení Ministerstva státní kontroly České republiky pro podezření z trestné činnosti dle § 127 trestního zákona, ke které mělo dojít činností pracovníků SZ, zabývala Policie ČR.

K tomuto oznámení Policie ČR svým usnesením ze dne 18. 8. 1995 rozhodla, že podle § 159 odst. 1 trestního řádu věc odkládá. V odůvodnění je mj. uvedeno:

„Z uvedených zpráv (zpráv odboru kontroly MZe) jakož i z dalších dokladů vyplývá, že ke skutečné přímé škodě na státním majetku činností pracovníků Státního závodiště nedošlo, rovněž nelze konstatovat, že by jejich jednání bylo vedeno úmyslem sebe či jiného obohatit ... Pokud se jedná o nově objednaný systém Hongkong od firmy Bert Larson tento dodán nebyl a ve věci je v běhu obchodní spor mezi Státním závodištěm a firmou Animalco.“

Doklady týkající se obchodního sporu mezi Státním závodištěm a firmou Animalco, podle písemného vyjádření pro NKÚ, nemá DZ, s. p., k dispozici a řediteli DZ, s. p., ani o tomto sporu není nic známo.

3. Delimitace SPP - odštěpného závodu Státní závodiště Praha a založení Dostihového závodiště Praha, s. p.

Zakládací listina DZ, s. p., vystavená MZe jako zakladatelem, neobsahuje vymezení majetku. Tím MZe porušilo ustanovení § 13 odst. 2 písm. d) zákona č. 111/1990 Sb., kde je mj. uvedeno:

*„Zakládací listina musí obsahovat: ...
d) vymezení majetku; ...“*

Protože SZ jako účetní jednotka od 1. 1. 1991 nevedlo účetnictví průkazně a od 1. 4. 1992 nevedlo vůbec, nemohla být ke dni delimitace provedena inventarizace včetně ověření stavu pohledávek a závazků, jež je nedílnou součástí delimitačního protokolu. To znamená, že účetní závěrka, která musí být součástí delimitačního protokolu, nemohla být provedena. Tím SPP porušil ustanovení § 7 odst. 1 a § 29 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jehož účinnost je od 1. 1. 1992 a kde je uvedeno:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

„Účetní jednotky inventarizací ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti.“

K delimitaci došlo v době, kdy byly již privatizační projekty předány zakladateli. To znamená, že v době předávání privatizačních projektů na MZe privatizovaná jednotka ještě neexistovala jako samostatný státní podnik. Vznikají pochybnosti o účelnosti založení tohoto samostatného státního podniku.

Členové dozorčí rady DZ, s. p., byli jmenováni ministrem zemědělství až dne 30. 12. 1992, tj. cca 6 měsíců od založení státního podniku. Tím MZe jako zakladatel porušilo ustanovení § 29 zákona č. 111/1990 Sb., kde je mj. uvedeno:

„V podniku vzniklém podle tohoto zákona je zakladatel povinen zabezpečit ustavení rady nejpozději do 60 dnů od vzniku podniku ...“

Jmenování jednotlivých ředitelů DZ, s. p., probíhalo v době existence státního podniku bez výběrových řízení. Tím MZe jako zakladatel porušilo ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 111/1990 Sb., jehož citace je uvedena v bodě 2.3 kontrolního závěru.

4. Privatizace

4.1 Vymezení majetku

Privatizovaná jednotka nevedla od 1. 1. 1991 účetnictví průkazně a od 1. 4. 1992 vůbec. Proto na základě rozhodnutí ministra zemědělství a výživy provedl odbor ekonomiky a financování MZe v období od 1. 4. 1993 do 30. 6. 1993 rekonstrukci účetnictví natolik, aby mohla být stanovena alespoň přibližná hodnota majetku pro privatizaci a upřesněny závazky organizace.

V auditorském ověření účetní závěrky DZ, s. p., k 30. 6. 1993 (tj. k datu aktualizace privatizačního projektu) ze dne 23. 9. 1993 bylo mj. konstatováno:

„Na základě těchto uvedených nedostatků nelze podle předložených písemností zjistit přesnou výši jmění ... Proto auditorské ověření výše jmění k 30. 6. 1993 je nutno odložit až po odstranění zjištěných nedostatků.“

V dodatku k tomuto auditorskému ověření účetní závěrky auditor specifikoval nevyjasněné skutečnosti, které souvisely s vykázanou výší majetku v rozvaze k 30. 6. 1993. Jsou zde mj. uvedeny tyto nedostatky:

*„... - nevyjasněná dlouhodobá půjčka ve výši 200 111 111 Kč od Turfservis, s. r. o., její úrokový dopad do nákladů, a tím i jmění účetní jednotky,
- sázkový systém V 6 5 je veden pouze v pořizovací ceně a doposud nebyl odepisován,
- nejsou identifikovány vlastnické vztahy k pozemkům a nebyly vyčísleny případné restituční požadavky, což bude mít vliv na změnu výše jmění,
- v rozvaze ani v účetnictví nejsou vedeny pozemky,
- delimitační protokol při osamostatnění Dostihového závodiště Velká Chuchle nebyl doložen inventurními seznamy skutečně delimitovaného majetku. Tím se zadala možnost budoucího nepřesného vedení účetnictví ...“*

Tímto dodatkem ze dne 4. 10. 1993 ověřil auditor účetní závěrku DZ, s. p., s výhradou, že veškeré zjištěné nedostatky budou objasněny do 30. 10. 1993. Ověření se netýkalo skutečné výše majetku v rozvaze.

MZe ve svém stanovisku ze dne 11. 10. 1993 k auditorskému ověření konstatovalo:

„Pokud nebudou odstraněny uvedené nedostatky a především vyjasněna půjčka a její úrok s Turfservisem, s. r. o., nelze s určitostí říci, zda s. p. Dostihové závodiště Chuchle vlastní majetek k privatizaci a v jaké výši.“

Auditor v dopise I. náměstkovi MZe ze dne 21. 10. 1993 upozornil, že nebyly odstraněny některé základní závady, které brání privatizaci DZ, s. p. Mimo již výše citované jde mj. o „doklad o uznání pohledávky vůči firmě Animalco ve výši 40 507 410,13 Kč za nedodanou část zařízení V 6 5.“

Dne 8. 11. 1993 vydal auditor souhrnný závěr k auditorskému ověření účetní závěrky DZ, s. p., k 30. 6. 1993. V něm konstatuje, že nebyly odstraněny nedostatky, jejichž nedoručení bude mít vliv na výši jmění vykázaného v rozvaze.

Tyto nedostatky nebyly odstraněny ani do doby ukončení kontroly NKÚ.

4.2 Privatizační projekty

V rámci privatizace byly na DZ, s. p., předloženy 1 základní a 2 konkurenční privatizační projekty. Základní projekt předložil SPP a konkurenční projekty firma Turfservis s. r. o. a Unie ČS Turfu.

Privatizační projekt firmy Turfservis s. r. o. byl původně vypracován jen na přímý prodej tribuny a meziresortní komisi MZe byl při druhém jednání zamítnut. Později byl projekt dopracován na přímý prodej zbývající části závodiště, ale ten již nebyl v komisi MZe projednán.

Podle schváleného privatizačního projektu č. 3038 firmy Turfservis s. r. o., vydalo MSNMP pod č. j. 69/93-360 dne 17. 12. 1993 podle § 10 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 210/1993 Sb., rozhodnutí o privatizaci státního subjektu a schválilo jako privatizovaný subjekt Státní závodiště Praha, IČO 00017388. Ze strany MSNMP došlo k pochybení, neboť tento subjekt je zapsán v obchodním rejstříku u Krajského obchodního soudu v Praze jako Dostihové závodiště Praha, státní podnik, IČO 00017388.

Předmětem privatizace bylo Státní závodiště Praha se sídlem Praha 5-Velká Chuchle, Radotínská 69. Závodiště zajišťovalo výkonnostní zkoušky koní, dostihový a sázkový provoz při pořádání dostihových dnů a provoz tréninkového střediska. Majetek privatizované jednotky činil podle privatizačního projektu 85 482 000 Kč.

Rozhodnutím MSNMP tak měl vzniknout nový subjekt - Dostihové závodiště Praha - Chuchle, a. s., se sídlem v Praze 5-Velká Chuchle, Radotínská 69. Tato společnost měla vydat 58 431 kusů akcií v nominální hodnotě 1 000 Kč za 1 akcii.

V podmínkách privatizace bylo uvedeno:

- „1. Firma Turfservis, s. r. o., a Státní závodiště Praha uzavřou smlouvu o převzetí dluhu. Touto smlouvou budou současně zrušeny všechny předcházející vztahy mezi těmito subjekty.*
- 2. Na základě této smlouvy Státní závodiště vezme zpět žalobu podanou na firmu Turfservis v souvislosti se smlouvami rušenými jak výše uvedeno.*
- 3. Po založení společnosti dojde k navýšení základního jmění akciové společnosti formou kapitalizace pohledávky firmy Turfservis, spol. s r. o., IČO: 41193245, která ke dni podpisu výše uvedené smlouvy činí 270 611 111 Kč.*
- 4. Projekt bude realizován Pozemkovým fondem ČR.“*

Dne 19. 8. 1994 vydalo MSNMP pod č. j. 184/94 - 320 změnu rozhodnutí o privatizaci státního subjektu. Tímto rozhodnutím byl zrušen text bodu č. 3 podmínek privatizace původního rozhodnutí o privatizaci ze dne 17. 12. 1993 č. j. 69/93 - 360, a nahrazen tímto textem:

„Po založení společnosti dojde k navýšení základního jmění akciové společnosti formou kapitalizace pohledávky firmy Turfservis, spol. s r. o., IČO: 41193245, která ke dni podpisu výše uvedené smlouvy činí 270 157 889 Kč.“

Turfservis s. r. o. měl tedy vlastnit 99,44 % akcií. Zbytek akcií, tj. 0,56 % - 1 525 kusů a 1 000 Kč, mělo být podle rozhodnutí o privatizaci rozděleno na: Restituční investiční fond, Nadační investiční fond, rezervu pro PF

na přímý prodej Jockey Clubu ČR, bezúplatný převod na hl. město Prahu, bezúplatný převod na obec Velkou Chuchli a rezervu PF pro pozdější prodej s předkupním právem pro akcionáře společnosti.

Privatizační projekt neřešil způsob vyrovnání dluhů DZ, s. p., které vznikly za hospodaření SZ. K oddlužení DZ, s. p., došlo až na základě rozhodnutí MSNMP kapitalizací pohledávky firmy Turfservis s. r. o., která se následně stala majoritním vlastníkem privatizované jednotky.

Podle dohody ze dne 21. 12. 1993 uzavřené mezi DZ, s. p., a firmou Turfservis s. r. o. měla podat firma Turfservis s. r. o. žádost o výmaz zástavního práva, které bylo zapsáno v katastru nemovitostí u KÚ na základě zástavní smlouvy. Výmaz nebyl ke dni ukončení kontroly NKÚ proveden. Součástí dohody bylo rovněž uznání dluhu DZ, s. p., vůči Turfservis s. r. o. ve výši 270 157 889 Kč.

Privatizační projekt č. 5356, který předložila Unie ČS Turfu, předpokládal privatizaci celého podniku formou založení akciové společnosti, která by vznikla po vypořádání restitučních nároků oprávněných osob a vyrovnání veškerých závazků. Projekt byl doporučen meziresortní komisí MZe dne 21. 1. 1992 ke schválení, ale MSNMP byl zamítnut. Oznámení o zamítnutí tohoto projektu sdělilo MSNMP předkladateli dopisem ze dne 22. 12. 1993. Tento dopis ale MF (jako nástupnický orgán MSNMP) kontrole NKÚ nepředložilo (údaj byl zjištěn pouze na základě výpisu z databáze).

Privatizační projekt č. 3038 byl schválen a realizován přesto, že I. náměstek ministra zemědělství svým dopisem ze dne 19. 5. 1993 žádal I. náměstka ministra pro správu národního majetku a jeho privatizaci o zamítnutí všech privatizačních projektů. Navrhoval vypracování zakladatelského projektu po zjištění skutečného stavu majetku organizace. MSNMP na tuto žádost nereagovalo.

Zápisy z jednání privatizačních komisí MSNMP, které si skupina kontrolujících NKÚ vyžádala a které by ozřejmovaly důvody, proč byl schválen privatizační projekt č. 3038 (Turfservis), přestože meziresortní komisí MZe byl ke schválení doporučen privatizační projekt č. 5356 (Unie ČS Turfu), MF nepředložilo s odůvodněním, že se nenacházejí v jeho evidenci.

4.3 Realizace schváleného privatizačního projektu

Dne 18. 3. 1994 byla PF (jako jediným zakladatelem) založena akciová společnost Dostihové závodiště Praha Chuchle, a. s. (dále jen DZ, a. s.).

Podle ustanovení § 11 zákona č. 92/1991 Sb. byla Rozhodnutím ministra zemědělství ČR č. 1116/1994 ze dne 21. 3. 1994 část majetku státního podniku v celkové hodnotě 64 274 000 Kč převedena na Fond národního majetku ČR a následně na PF.

Dne 14. 6. 1994 došlo k předání majetku privatizované jednotky na DZ, a. s. V zápise o předání a převzetí majetku organizace se mj. konstatuje, že:

- inventarizační rozdíly byly proúčtovány do uzávěrky ke dni 17. 4. 1994,
- výpočet hodnoty předávaného majetku celkem byl proveden podle účetní závěrky k 17. 4. 1994 ověřené auditorem,
- celkový majetek činil ke dni převzetí 1 677 000 Kč (podle aktualizovaného privatizačního projektu však činil 64 274 000 Kč).

Nelze však jednoznačně určit, zda k rozdílu ve výši 62 597 000 Kč došlo již při stanovení majetku při sestavování privatizačního projektu či hospodařením DZ, s. p., za dobu od schválení privatizačního projektu a vlastním předáním majetku akciové společnosti, a to např. na základě následujícího zjištění:

Inženýrské a průmyslové stavby, a. s., Praha, dopisem ze dne 22. 3. 1994 oznámily PF, že na základě seznámení se s privatizačním projektem DZ, s. p., zjistily, že součástí tohoto projektu není jejich pohledávka v úhrnné výši 34 938 133,61 Kč (jednalo se o pohledávku za stavební práce a následně penalizační faktury). Tuto pohledávku DZ, s. p., dne 21. 3. 1994 v plné výši uznalo.

4.4 Další zjištění

Nabyvatel privatizovaného majetku - DZ, a. s., nepodal návrh na vklad nemovitého majetku do katastru nemovitostí. Skutečné vlastnické vztahy v areálu závodiště Velká Chuchle nebyly KÚ do ukončení kontroly NKÚ zaznamenány a u převážné většiny nemovitostí je podle výpisu z katastru nemovitostí vlastníkem Česká republika s tím, že výkon práva hospodaření je zapsán na DZ, s. p.

Dne 11. 11. 1994 vznikla v rozporu se stanovami akciové společnosti DZ, a. s., (bez předchozího rozhodnutí valné hromady i představenstva) akciová společnost Turfinvest, a. s., se sídlem Praha 5, Radotínská 69 (dále jen „Turfinvest“). Turfinvest byl založen DZ, a. s., formou notářského zápisu ze dne 25. 10. 1994. Dle tohoto notářského zápisu je tvořeno základní jmění společnosti nepeněžitým vkladem zakladatele, který převádí do základního jmění společnosti souhrn nemovitostí a pozemků dle technického ohodnocení o ceně nemovitostí v celkové hodnotě 2 933 354 000 Kč. Z technického ohodnocení není zřejmé, zda zakladatel - DZ, a. s., uvedený majetek skutečně vlastnil. Turfinvest byl zapsán do obchodního rejstříku u Krajského obchodního soudu v Praze téhož dne, kdy byl podán návrh na zápis.

Dne 4. 9. 1996 vydal Obvodní soud pro Prahu 5 předběžné opatření, kterým nařizuje Ing. Hradečnému, předsedovi představenstva DZ, a. s., aby se zdržel převodů nemovitostí v souvislosti se založením společnosti Turfinvest.

Na majetek akciové společnosti DZ, a. s., byl prohlášen rozhodnutím Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 14. 10. 1996 konkurs.

Akciová společnost Turfinvest je od 10. 11. 1997 v likvidaci.

Na majetek Turfservis s. r. o. - majoritního vlastníka akcií DZ, a. s., byl prohlášen konkurs rozhodnutím Krajského obchodního soudu v Praze již dne 29. 3. 1995.

4.5 Konkurs na majetek DZ, s. p.

Rozhodnutím Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 5. 9. 1996 sp. zn. 91K/96 byl prohlášen konkurs na majetek DZ, s. p., a ustanoven správce konkursní podstaty. Dle výpisu z obchodního rejstříku tento režim nastal dnem 16. 9. 1996.

Správce konkursní podstaty je povinen postupovat v souladu s ustanovením § 8 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, kde je uvedeno:

„Správce je povinen při výkonu funkce postupovat s odbornou péčí a odpovídá za škodu vzniklou porušením povinností, které mu ukládá zákon nebo mu uloží soud.“

Dle písemného vyjádření ředitele DZ, s. p., pro NKÚ správce konkursní podstaty nevykonával správu majetku vždy v souladu se zákonem. Např.:

- nepodal odvolání ve věci sporné restituce p. Widmanové, čímž závoděště přišlo o pozemky a stavby důležitého významu (stáje, veterinární nemocnici, provozní dvůr);
- nezajistil do doby ukončení kontroly, tj. do 20. 5. 1998, pro ředitele DZ, s. p., pracovní a mzdové náležitosti, přestože jeho jmenovací dekret obdržel dne 25. 11. 1996.

Důsledkem byla skutečnost, že ředitel DZ, s. p., do doby ukončení kontroly NKÚ vykonával svoji činnost bez jakéhokoliv finančního ohodnocení. Proto byl nucen nastoupit další zaměstnání a funkci ředitele státního podniku nemohl vykonávat s potřebnou péčí.

5. Vyhodnocení

5.1 Dostihové závoděště Praha, s. p., resp. jeho právní předchůdce SPP - odštěpný závod Státní závoděště Praha

- nevedl účetnictví průkazně, resp. nevedl účetnictví vůbec,
- neověřoval, zda stav majetku a závazků odpovídal skutečnosti,
- neprovedl důsledně delimitaci majetku při založení samostatného státního podniku,
- nevymezil jednoznačně majetek pro privatizaci.

Ředitel odštěpného závodu bez právní subjektivity:

- uzavíral bez oprávnění smlouvy, které byly v rozporu se zákonem a které byly navíc pro státní podnik nevýhodné,
- uzavřel dohodu o výměnném obchodu v hodnotě dovozu 105 mil. Kčs prostřednictvím třetí osoby - zprostředkovatele, přestože v rámci podniku existovalo oddělení, které se zabývalo zahraniční obchodní činností,

- nezajistil vymáhání pohledávky vůči zprostředkovateli ve výši nejméně 40 mil. Kč.

5.2 Ministerstvo zemědělství jako zakladatel

- se spolupodílelo na vzniku škody na státním majetku,
- v rámci delimitace nezajistilo vymezení majetku státního podniku,
- jmenovalo ředitele státních podniků bez výběrových řízení,
- nezajistilo včasné ustavení dozorčí rady státního podniku v souladu se zákonem o státním podniku.

5.3 Ministerstvo pro správu národního majetku a jeho privatizaci

- schválilo privatizační projekt, přestože bylo v době ještě před schválením upozorněno zakladatelem na nedostatečné vymezení majetku pro privatizaci, a tím na reálnou možnost následných komplikací při realizaci schváleného privatizačního projektu.

Ministerstvo financí, které převzalo působnost MSNMP

- nepředložilo NKÚ některé požadované doklady, které by ozřejmily důvody rozhodnutí o privatizaci, s odůvodněním, že se v jeho evidenci nenacházejí.

5.4 Ostatní poznatky

- Přestože rozhodnutí MSNMP o privatizaci DZ, s. p., je datováno v prosinci roku 1993, skutečné vlastnické vztahy v areálu závoděště Velká Chuchle nebyly do doby ukončení kontroly NKÚ v květnu 1998 příslušným katastrálním úřadem zaznamenány. Podle výpisu z katastru nemovitostí byla vlastníkem Česká republika s tím, že výkon práva hospodaření byl stále zapsán na DZ, s. p.
- Obchodní společnosti, které se podílely na privatizaci DZ, s. p., podléhaly v době ukončení kontroly NKÚ režimu konkursu nebo likvidace.
- Do obchodního rejstříku u Krajského obchodního soudu v Praze byla zapsána společnost s uvedením výše základního jmění téměř 3 mld. Kč, které bylo dle notářského zápisu tvořeno nepeněžitým vkladem zakladatele - nemovitostmi. Tato společnost byla zapsána ještě téhož dne, kdy byl podán návrh na zápis do obchodního rejstříku. Z technického ohodnocení nemovitostí nebylo zřejmé, zda zakladatel uvedený majetek skutečně vlastnil.
- Na základě zjištění týkajících se činnosti správce konkursní podstaty především v souvislosti s jeho povinností při výkonu funkce postupovat s odbornou péčí je dosavadní praxe nesystémová, neboť nejsou brány v úvahu nebo zcela chybí záležitosti, které by zefektivnily tuto činnost, jako např.:
 - větší odpovědnost profesních organizací a orgánů státní správy při navrhování správců konkursní podstaty,
 - specializace konkursních správců,
 - odborné zázemí konkursních správců.